

**Ruimtelijke onderbouwing
Waterbeheersingsplan EHS-gebied
Reitdiep-Midden**

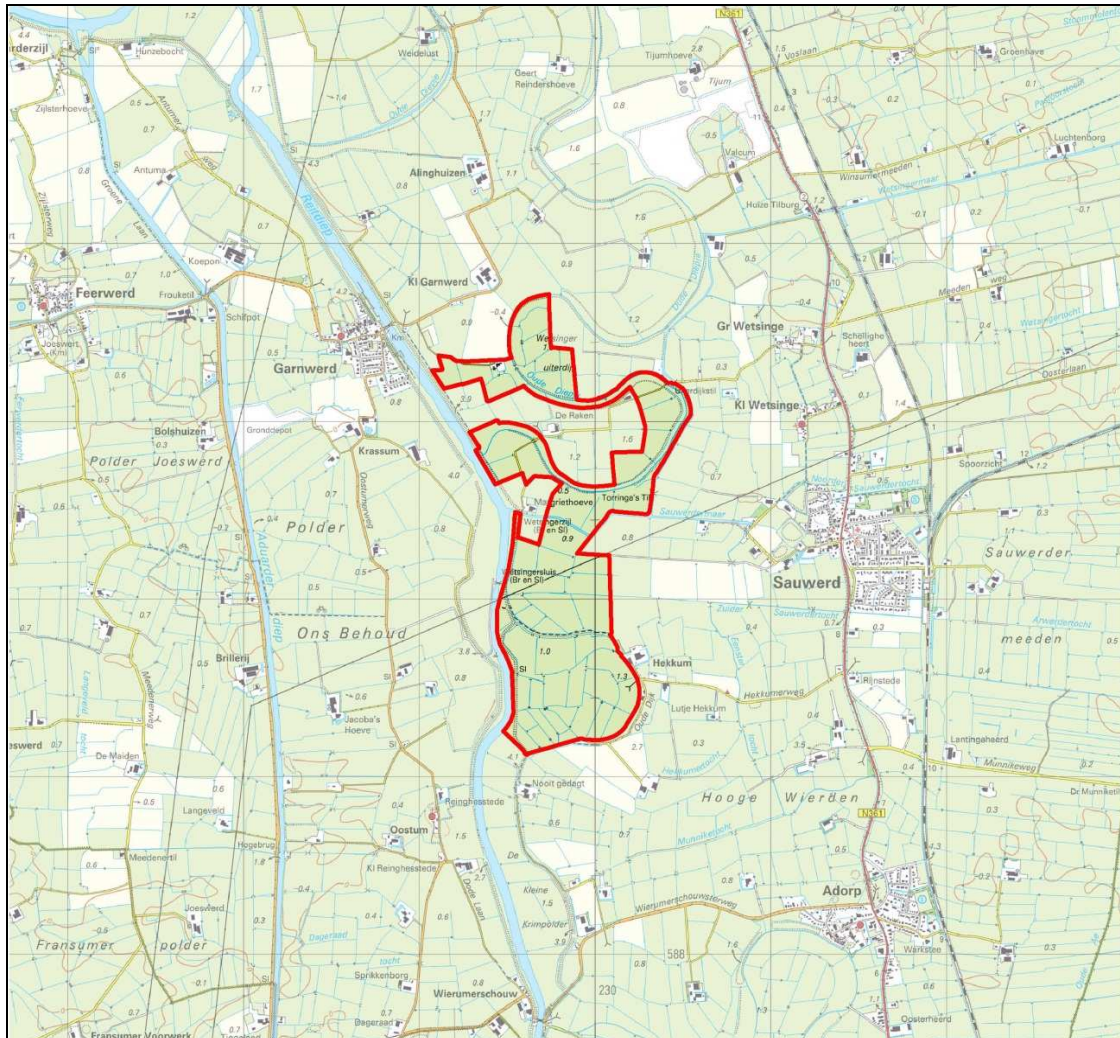
Vastgesteld

BügelHajema Adviseurs (geactualiseerd door DLG)

20 december 2013

Projectnr. 275.22.50.00.00

Overzichtskarta



Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
2	Planbeschrijving	9
3	Beleidskader	15
3.1	Rijk	15
3.2	Provinciaal beleid	16
3.3	Regionaal beleid	16
3.4	Toetsing beleid	17
4	Milieukundige en ruimtelijke aandachtspunten	19
4.1	Milieuzonering	19
4.2	Wet geluidhinder	19
4.3	Luchtkwaliteit	19
4.4	Bodem	20
4.5	Externe veiligheid	21
4.5.1	Inrichtingen	21
4.5.2	Vervoer van gevaarlijke stoffen	21
4.5.3	Buisleidingen	22
4.5.4	Hoogspanningsleiding	23
4.5.5	Vorbereidingsbesluit	23
4.6	Archeologie	24
4.7	Water	26
4.7.1	Algemeen	26
4.7.2	Uitstralingseffecten	27
4.8	Ecologie	27
4.9	Landschap en cultuurhistorie	30
5	Juridische vormgeving	33
6	Economische uitvoerbaarheid	35
7	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	37

Inleiding



ACHTERGROND

In 2007 heeft de provincie Groningen opdracht gegeven een Startnotitie op te stellen voor een gebiedsproces in het Reitdiepgebied. De wens daartoe werd ingegeven door de volgende omstandigheden en ontwikkelingen:

- een groot deel van het Reitdiepgebied is kerngebied van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Rijksbeleid is dat de reservaatgebieden binnen de EHS voor 2018¹ de bestemming natuurgebied hebben;
- voor de noordelijke stadsrand van Groningen, waarvan het Reitdiepgebied deel uitmaakt, is door de provincie Groningen de ruimtelijke-economische visie Stadsrand Groninger Ommelanden opgesteld. Hierin is als doel geformuleerd een duurzaam, veilig en aantrekkelijk ingericht gebied te realiseren met een goede ruimtelijke kwaliteit in samenspraak met haar bewoners en gebruikers.

Op grond van de conclusies en aanbevelingen in de Startnotitie heeft de provincie Groningen op 28 mei 2008 een breed samengestelde Gebiedscommissie Reitdiepdal geïnstalleerd. De Gebiedscommissie Reitdiepdal bestaat uit de volgende partijen: provincie Groningen, Dienst Landelijk Gebied, gemeente Winsum, gemeente Groningen, waterschap Noorderzijlvest, stichting Het Groninger Landschap, LTO Noord, Vereniging Groninger Dorpen, Agrarische Natuurvereniging Stad & Ommeland en Stichting Landschapsbeheer Groningen.

De opdracht voor de Gebiedscommissie luidt: "Maak in overleg met de streek een inrichtingsplan voor het Reitdiep. De inhoud van het inrichtingsplan dient afgestemd te worden op de ontwikkelingen en aanpak voor het aangrenzende gebied Middag-Humsterland omdat beide gebieden landschappelijk sterk met elkaar samenhangen. In het inrichtingsplan dienen de doelen natuur, landbouw, landschap en cultuurhistorie, water, recreatie en (toekomstig) beheer uitgewerkt te worden".

De werkzaamheden voor het gehele Reitdiep worden gefaseerd uitgevoerd. De inrichting van het Reitdiep-Zuid is inmiddels afgerond. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing is opgesteld om de beoogde werkzaamheden ten behoeve van de waterbeheersing in het Reitdiep-Midden te kunnen uitvoeren. De doelstelling voor het Reitdiep-Midden is om het gebied beter geschikt te maken voor het natuurdoeltype 'vochtig weidevogelgebied' met soorten als grutto, Kieviet en tureluur, alsmede diverse eendensoorten. Belangrijk hiervoor is het herstellen van een meer natuurlijke waterhuishouding.

¹ Op grond van het concept-bestuursakkoord 2012-2015 tussen het Rijk en de provincies is de realisatiedatum verschoven naar 2021.

De maatregelen binnen het besluitgebied hebben tot doel het opzetten van het waterpeil mogelijk te maken. De besluitvorming over de peilen vindt echter plaats bij Peilbesluitprocedure onder leiding van waterschap Noorderzijlvest, die gelijktijdig loopt met omgevingsvergunningsprocedure. De omgevingsvergunning heeft dus alleen betrekking op de technische maatregelen die peilverhoging mogelijk maken en niet op de feitelijke peilverhoging. Daarvoor is de Peilbesluitprocedure. In dat kader wordt rekening gehouden met alle betrokken belangen, waaronder natuur, landschap en landbouw en vindt een evenwichtige belangenafweging plaats.

JURIDISCHE ASPECTEN

Het besluitgebied ligt in het bestemmingsplan Buitengebied, welke op 20 juni 2013 door de gemeenteraad van de gemeente Winsum is vastgesteld. Het besluitgebied heeft binnen het bestemmingsplan Buitengebied de bestemming Natuur en de dubbelbestemmingen Waarde - Landschap en Waarde - Archeologie 4. Echter, de uit te voeren werkzaamheden (plaatsen watermolens en grondverschuivingswerkzaamheden), zijn niet passend binnen deze (dubbel)bestemmingen, omdat er geen vergunningenstelsel is opgenomen die deze werkzaamheden mogelijk maakt. Teneinde de werkzaamheden te kunnen uitvoeren is voorliggende ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt de huidige en toekomstige situatie in het besluitgebied beschreven. In hoofdstuk 3 komt het relevante beleid op provinciaal en gemeentelijk niveau aan bod. Hoofdstuk 4 benoemt vervolgens de milieukundige en ruimtelijke aandachtspunten. In hoofdstuk 5 zijn de juridische aspecten van de ruimtelijke onderbouwing beschreven. De hoofdstukken 6 en 7 verwoorden achtereenvolgens de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Planbeschrijving

2

Het besluitgebied is gelegen aan de oostzijde van het Reitdiep, tussen Klein Garnwerd en Heksum. In het besluitgebied liggen geen woningen of agrarische bedrijven, ook de keersluis Wetsingerzijl maakt geen onderdeel uit van het besluitgebied. Het besluitgebied bestaat uit drie deelgebieden: Heksum, Oude Diepje en Wetsingerzijl Zuid. Op het overzichtskaartje is het besluitgebied weergegeven.

HET BESLUITGEBIED

Het gebied ligt in het knipklei- en oude kweldergebied in de invloedssfeer van de rivier het Reitdiep. Deze fysisch-geografische regio is gevormd in de meest recente geologische periode, het Holocene. Deze periode wordt gekenmerkt door een stijging van de gemiddelde temperatuur, waardoor de ijskappen smolten en de zeespiegel steeg. Onder invloed van de zee werden in eerste instantie kwelders gevormd, bestaande uit zand en klei doorsneden met kreken. Later werden er langs de kust en langs de oevers van de kreken zandige kwelderwallen gevormd, terwijl in het achterland zware klei werd afgezet. Tegenwoordig zijn de oude kreken en de hoger oeverwallen nog duidelijk herkenbaar in het landschap.

LANDSCHAP

De voorloper van het Reitdiep is de Hunze, waarbij de bedding van de voormalige Hunze vaak als Reitdiep wordt aangeduid. De rivier heeft zijn loop meerdere keren verlegd. Het Oude Diepje, in het noorden van het besluitgebied, is een oude arm van het Reitdiep.

Het gebied is grotendeels voor ruilverkaveling gespaard gebleven, hierdoor is de oude loop van het Reitdiep nog goed zichtbaar in het landschap en op kaarten. Het Oude Diepje heeft het aanzien van een beekdal als gevolg van eeuwenlange opslibbing van grond in de tijd dat het nog onderdeel vormde van het Reitdiep. De grond slibde hier op plekken op tot wel 2 m. De meander bij Heksum heeft tevens deel uitgemaakt van het Reitdiep.

De waterhuishouding van het besluitgebied is in de huidige situatie niet gescheiden van de aangrenzende landbouwgebieden.

WATERHUISHOUDING

Het deelgebied Heksum is momenteel ingericht als natuurgebied en heeft een directe verbinding met het Reitdiep. Kenmerkend voor het gebied is dat er een vrij grote variatie in maaiveldhoogte is. De watergang is een oude meander van het Reitdiep. Het gebied bestaat uit grasland en wordt begraasd.

DE DEELGEBIEDEN

In het deelgebied Oude Diepje is een hoofdwatgang met meerdere watgangen. De verbinding met het Reitdiep is vernieuwd en afsluitbaar gemaakt. Het gebied bestaat uit grasland en wordt begraasd.

Het deelgebied Wetsingerzijk Zuid is eveneens ingericht als natuurgebied en heeft een grote variatie in maaiveldhoogten. Het gebied bestaat uit grasland en wordt begraasd.

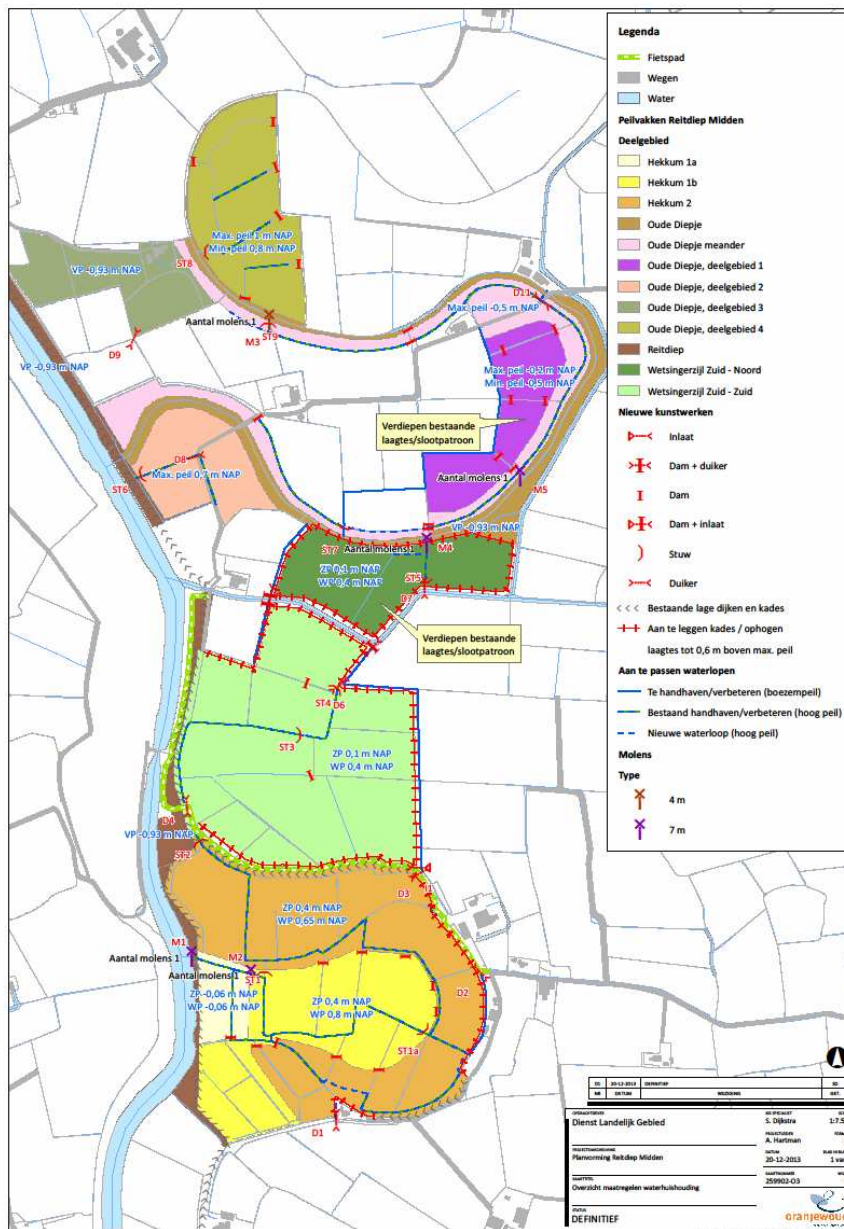
TOEKOMSTIGE SITUATIE

Zoals aangegeven in hoofdstuk 1 is de doelstelling voor het Reitdiep-Midden om het gebied beter geschikt te maken voor het natuurdoeltype 'vochtig weidevogelgebied' met soorten als grutto, kieviet en tureluur, alsmede diverse eendensoorten. Belangrijk hiervoor is het herstellen van een meer natuurlijke waterhuishouding. Om dit te bewerkstelligen, wordt onder andere het peil in het besluitgebied opgezet en kan door middel van windaangedreven watermolens water worden aangevoerd in tijden van droogte. Om het besluitgebied liggen percelen welke agrarisch in gebruik zijn. Het Waterschap Noorderzijlvest heeft een onderzoek laten uitvoeren naar de uitstralingseffecten voor omliggende landbouwpercelen, vanwege de peilverhogingen in het besluitgebied. In paragraaf 4.7 van voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt hier nader op ingegaan.

Deelgebied Reitdiep-Midden omvat de volgende deelgebieden.

1. Hekkum: meest zuidelijke deelgebied, circa 41 ha groot;
2. Wetsingerzijk: het middelste deelgebied, wordt doorsneden door de Sauwerdermaar, circa 34 ha groot;
3. Oude Diepje: het noordelijke deelgebied dat de loop van de oude meander van het Reitdiep volgt. Het Oude Diepje is onderverdeeld in vijf subgebieden:
 - a. deelgebied 1: gelegen ten zuiden van de Karspelerweg (18 ha);
 - b. deelgebied 2: gelegen ten noorden van de sluis Wetsingerzijk (7 ha);
 - c. deelgebied 3: gelegen tussen huidige Reitdiep en het Oude Diepje (6 ha);
 - d. deelgebied 4: meest noordelijke deelgebiedje (11 ha);
 - e. deelgebied 5: gelegen ten oosten van het noordelijk deel van Wetsingerzijk (3 ha).

Op navolgende afbeelding is de toekomstige situatie weergegeven.



Hekkum

Aan de westkant van Hekkum worden twee stuks watermolens (M1 en M2), aangedreven door windenergie, (hoogte 7 m, bladen 1,5 m) geplaatst. Onderstaande foto geeft een impressie van de watermolens welke worden gerealiseerd in het besluitgebied. Deze molens voeren water aan voor de deelgebieden Hekkum en Wetsingerzijl-Zuid. De wateraan- en -afvoersloot aan de westkant blijft behouden. Om grote wateroppervlakken in het noordoostelijk deel van Hekkum te voorkomen, worden de sloten die haaks op de centrale watergang liggen, afgedamd en stuwen geplaatst om water te conserveren op een hoger peil dan in de schil en bij aanvoer te kunnen doorlaten (ST1a en ST1). Middels een duiker (D4) en stuw (ST2) in de watergang richting Wetsingerzijl-Zuid wordt het peil gehandhaafd en het water afgevoerd naar dit deelgebied.



Voorbeeld watermolen, aangedreven door windenergie

Wetsingerzijk Zuid

Wetsingerzijk Zuid (ten zuiden van de Sauwerdermaar)

Het water wordt aangevoerd via Hekkum. Via een stuw en een duiker inlaatconstructie (ST4 en D6) bij de Sauwerdermaar wordt het peil gehandhaafd. In de centrale watergang is ongeveer in het midden een duiker inlaatconstructie ((ST3) opgenomen om ten tijde van wateroverlast in het oostelijk deel toch op het hogere westelijke deel het winterpeil te kunnen handhaven. Tevens is daartoe voorzien in dammen in de west-oost verlopende sloten.

Wetsingerzijk Zuid - Noord oost (ten noorden van de Sauwerdermaar)

De wateraanvoer voor de gebieden in Wetsingerzijk Zuid die hetzelfde peilregime hebben, wordt gerealiseerd door het plaatsen van één watermolen M4 (hoogte 7 m, bladen 1,5 m) in de noordoosthoek van het deelgebied. Het water is afkomstig uit het Oude Diepje. Via een stuw (ST5) ten noorden van de Sauwerdermaar wordt het waterpeil gehandhaafd. De kade-ring voor dit deelgebied is geheel gesloten gemaakt.

Deelgebieden Oude Diepje

Het peil in de hoofdwatgang Oude Diepje en in deelgebied 3 blijft ongewijzigd op NAP - 0,93 m. De deelgebieden 1, 2 en 4 blijven (voorlopig) regenwater gevoed. Middels afdammen en het plaatsen van stuwen wordt zoveel mogelijk water vastgehouden. In de meander- globaal begrensd door Oude Diepje en de parallel daar aan verlopende binnensloot - worden voorzieningen getroffen om een hoger peil te handhaven in de binnensloot. Hiertoe worden de dwarsverbindingen met het Oude Diepje afgesloten en enkele stuwen geplaatst (ST7 en ST9). Om tijdens drogere perioden water te kunnen aanvoeren wordt een tweetal watermolens geplaatst (M3 en M5). In de beide westelijke delen van de binnensloot wordt het boezempeil gehandhaafd in verband met de lage ligging van aangrenzende landbouwgronden.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het beleid zoals dat voor het voornemen geldt. Het sectorale beleid komt bij de bespreking van de verschillende milieu- en omgevingsaspecten, aan de orde.

3.1

Rijk

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. De SVIR heeft diverse nota's vervangen, zoals de Nota Ruimte en Nota Mobiliteit. Ook zijn met het SVIR de ruimtelijke doelen en uitspraken vervallen die zijn benoemd in de Agenda Landschap, Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. In het SVIR is de visie van de rijksoverheid op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. Dit betreft een nieuw, integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. In het SVIR is gekozen voor een meer selectieve inzet van het rijksbeleid dan voorheen. Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie rijksdoelen uitgewerkt. Met de rijksdoelen zijn 13 nationale belangen aan de orde die in het SVIR verder gebiedsgericht zijn uitgewerkt in concrete opgaven voor de diverse onderscheiden regio's. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden meer beleidsvrijheid op het terrein van de ruimtelijke ordening gekregen; het kabinet is van mening dat provincies en gemeenten beter op de hoogte zijn van de actuele situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties en daardoor beter kunnen afwegen welke (ruimtelijke) ingrepen in een gebied nodig zijn.

STRUCTUURVISIE INFRA-
STRUCTUUR EN RUIMTE
(2012)

De Minister van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu hebben op 9 juli 2013 het voorbereidingsbesluit Noord-West 380 kV-verbinding ondertekend. Het voorbereidingsbesluit is genomen omdat het wenselijk is te voorkomen dat in het gebied dat bestemd zal worden voor het voorgenomen tracé van een 380 kV hoogspanningsverbinding van de Eemshaven naar Ens, zich ruimtelijke ontwikkelingen voordoen die het gebied minder geschikt maken voor de verwezenlijking van die bestemming.

VOORBEREIDINGSBESLUIT
NOORD-WEST 380 KV-
VERBINDING

Het tracé loopt ligt in het besluitgebied, ten noorden van de bestaande leiding Robbenplaat - Viervelaten (spanning van 220 kV).

3.2

Provinciaal beleid

Het Provinciaal Omgevingsplan (POP) en de provinciale Omgevingsverordening zijn op 17 juni 2009 vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Groningen. De Omgevingsverordening is laatstelijk gewijzigd bij besluit van Provinciale Staten van 20 maart 2013 en inwerking getreden op 1 juni 2013. Het POP is een geïntegreerd document met daarin het omgevingsbeleid op het gebied van milieu, verkeer en vervoer, water en de ruimtelijke ordening. De verordening stelt, ter borging van de provinciale ruimtelijke belangen, regels en geeft instructies aan, in het bijzonder, het lokaal bestuur.

De provincie Groningen streeft naar een goed ingericht en verzorgd landschap, met duurzaam behoud van de kernkarakteristieken van de verschillende landschapstypen. Daarvoor zijn nodig:

- behoud en versterking van het karakter, de diversiteit en de beleevingswaarde van het landschap;
- behoud en versterking van de cultuurhistorische, ecologische, archeologische en aardkundige waarden van het landschap;
- toevoegen van kwaliteit aan het landschap bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In het Provinciaal Omgevingsplan (POP) worden de volgende kernkwaliteiten omschreven. Het Reitdiep is een cultuurhistorische slagader in een grootschalig, open dijken- en wierdenlandschap. Het Reitdiep is een belangrijk watersysteem tussen stad en wad en is een karakteristieke waterloop. Het land aan en ten oosten van het Reitdiep heeft de kernkwaliteit oorspronkelijk verkavelingspatroon. Tevens is een gedeelte van het besluitgebied aangewezen tot weide- en akkernatuur. De provincie Groningen vindt het belangrijk dat de achteruitgang van de aantallen weide- en akkervogels tot stilstand wordt gebracht, vooral in gebieden waar deze vogels veel voorkomen. De provincie ontwikkelt samen met de beheerders van deze gebieden (agrariërs, agrarische natuurverenigingen, natuur beherende organisaties en vrijwilligers) maatregelen ter bescherming van de weide- en akkervogels.

3.3

Regionaal beleid

In het Reitdiep gaat het om de balans tussen het behoud van de karakteristieken van het gebied én het bieden van ruimte aan economische ontwikkeling en recreatie. Om die ontwikkeling in goede banen te leiden, is de gebiedscommissie Reitdiep ingesteld. Het advies van de gebiedscommissie Reitdiep is opgenomen in het Inrichtingsplan Reitdiepgebied. Het inrichtingsplan Reitdiepgebied is een plan waarin de wensen voor landbouw, water, landschap en cultuurhistorie, recreatie en natuur zijn samengebracht en afgewogen.

Daarnaast is er een uitvoeringsprogramma Reitdiepgebied 2011-2013 (1ste module) welke op 22 februari 2012 door de Gebiedscommissie is vastgesteld.

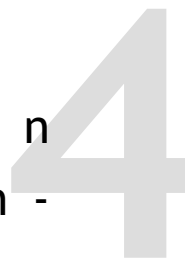
3.4

Toetsing beleid

In het rijksbeleid en provinciaal beleid is opgenomen dat bij de realisatie van de EHS aandacht zal zijn voor de toegankelijkheid, de recreatieve waarde en de cultuurhistorische en landschappelijke waarden. Er wordt aansluiting gezocht bij de realisatie van andere maatschappelijke opgaven zoals waterberging.

Het dal en de oevers van het Reitdiep behoren tot het oudste cultuurlandschap van Europa. De gebiedscommissie heeft voor het Reitdiep een Integraal Inrichtingsplan opgesteld, waarin de inrichting van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) centraal staat. Delen van het besluitgebied maken onderdeel uit van de EHS. Doelstelling voor het gebied is om het beter geschikt te maken voor het natuurdoeltype 'vochtig weidevogelgebied'. Hiervoor wordt een meer natuurlijke waterhuishouding gerealiseerd. De doelstelling in het besluitgebied is passend conform bijlage 16: natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden, behorende bij de omgevingsverordening van de provincie Groningen. De ontwikkelingen in het besluitgebied zijn passend binnen het Rijks-, provinciaal en regionaal beleid.

Milieukundige en ruimtelijke aan- dachtspunten



4.1

Milieuzonering

Milieuaspecten worden weliswaar geregeld via de daartoe geëigende wetgeving, maar daar waar het de ruimtelijke ordening raakt, dient met deze aspecten rekening te worden gehouden. Het gaat dan met name om de situering ten opzichte van milieuhinderlijke elementen.

In de nabijheid van het besluitgebied zijn geen milieuhinderlijke elementen aanwezig. Voor het aspect milieuzonering zijn er dan ook geen belemmeringen voor de ontwikkelingen in het besluitgebied.

4.2

Wet geluidhinder

De omgevingsvergunning biedt de mogelijkheid om het besluitgebied in te richten ten behoeve van het verbeteren van de leefomstandigheden voor weidevogels in het Reitdiepgebied. Binnen deze functie worden geen geluidsgevoelige objecten gerealiseerd, derhalve kan een akoestisch onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder achterwege blijven.

4.3

Luchtkwaliteit

Sinds mei 2008 is er een nieuwe EU-richtlijn 2008/50/EG betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa. Deze nieuwe richtlijn vervangt de tot dan toe geldende EU-richtlijnen betreffende de luchtkwaliteit (behalve de 4e dochterrichtlijn). Ten opzichte van de vorige regelgeving zijn onder andere de volgende zaken gewijzigd:

- die locaties waarop de regelgeving van toepassing is;
- de definitie van natuurlijke bronnen;
- mogelijkheden tot uitstel.

REGELGEVING EUROPA

De Nederlandse regelgeving voor de luchtkwaliteit is aan deze nieuwe richtlijn aangepast.

Nederland heeft de regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing) en locaties waartoe leden van het publiek gewoonlijk geen toegang hebben.

NSL/NIBM

Op 15 november 2007 is dit deel van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen, zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit.

De ministerraad heeft op voorstel van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm.

In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Alleen als er ontwikkelingen plaatsvinden die zouden zorgen voor een verkeerstoename van meer dan 1.200 motorvoertuigen per etmaal kan de grens van 3% (een toename van 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) worden overschreden.

CONCLUSIE

De omgevingsvergunning biedt de mogelijkheid om het besluitgebied in te richten ten behoeve van het verbeteren van de leefomstandigheden voor weidevogels in het Reitdiepgebied. Deze functie maakt geen ontwikkelingen mogelijk die leiden tot een (sterke) verkeerstoename. Het plan kan daarom geen negatieve invloed hebben op de luchtkwaliteit in het gebied en kan worden beschouwd als een nibm-project. Onderzoek naar de luchtkwaliteit kan derhalve achterwege blijven.

4.4

Bodem

In het besluitgebied is er sprake van ontgronding. De te ontgronden oppervlakte blijft beneden de 12,5 ha. Naast de te ontgronden oppervlakte, is ook het volume relevant. Het te ontgronden volume bedraagt 9.500 m³. Dit betekent dat er geen Ontgrondingsvergunning nodig zal zijn, tenzij het bevoegd gezag

een andere mening is toegedaan. Het bevoegd gezag zal op dit punt om een uitspraak worden gevraagd.

In het besluitgebied is sprake van een gesloten grondbalans.

De gemeente heeft aangegeven dat ervoor het besluitgebied geen informatie bekend is met betrekking tot bodembedreigende activiteiten in het verleden. Ook bij de provincie zijn geen bodembedreigende activiteiten bekend.

4.5

Externe veiligheid

4.5.1

Inrichtingen

Op 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen in werking getreden. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) richt zich, zoals uit de naam reeds blijkt, primair op inrichtingen als bedoeld in de Wet milieubeheer. Deze inrichtingen brengen risico's met zich mee voor de in de omgeving gelegen risicogevoelige objecten. Het besluit onderscheidt twee categorieën risicogevoelige objecten, namelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten (Bevi artikel 1, lid 1, sub a en m).

BELEID

Op 13 februari 2009 is het gewijzigde Bevi in werking getreden. Deze wijzigingen betreffen een uitbreiding van de lijst met (beperkt) kwetsbare objecten en risicovolle inrichtingen. Ook is de Wet ruimtelijke ordening in het Bevi doorgevoerd.

Het plan omvat niet de realisatie van een gevoelige functie, zoals woningen. Daarom is een onderzoek naar eventuele risicovolle inrichtingen niet aan de orde.

CONCLUSIE

4.5.2

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Zoals bij inrichtingen het Bevi voorwaarden stelt aan de omgang met externe veiligheid, zo zijn bij vervoer van gevaarlijke stoffen deze voorwaarden opgenomen de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (cRNVGS).

BELEID

De cRNVGS is een uitwerking van de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en bepaalt dat ruimtelijke plannen moeten worden getoetst aan de norm voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. De circulaire wordt vervangen door het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen.

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met het Provinciaal Basisnet Groningen (Gedeputeerde Staten, 16 juni 2009). Daarin staat dat binnen 30 m

aan weerszijde van rijkswegen en provinciale wegen en spoorwegen geen nieuwe objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen mogen worden geprojecteerd.

CONCLUSIE De omgevingsvergunning omvat geen realisatie van gevoelige functies, zoals woningen. Daarom is een onderzoek naar het vervoer van gevaarlijke stoffen niet aan de orde.

4.5.3

Buisleidingen

BELEID Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden met de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb). Dit besluit omvat de nieuwe regelgeving op het gebied van buisleidingen waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd. In plaats van de bebouwings- en toetsingsafstanden waar in de oude circulaires van werd uitgegaan, dienen nu de belemmerende strook (5 m), de plaatsgebonden risicocontour (10^{-6}) en het invloedsgebied van het groepsrisico in acht te worden gehouden bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Buisleidingen worden weergegeven op de risicokaart Groningen. De navolgende figuur is een uitsnede uit deze risicokaart



ONDERZOEK Ten zuiden van de Hekkumerweg, buiten het besluitgebied, ligt een bundel met buisleidingen van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM). Tevens ligt er een buisleiding van de Nederlandse Gasunie. De buisleidingen hebben een belemmerde strook en een plaatsgebonden risicocontour (10^{-6}) welke beide zijn gelegen buiten het besluitgebied. Voor de uit te voeren werkzaamheden binnen het besluitgebied treden geen belemmeringen op.

4.5.4

Hoogspanningsleiding

Over het besluitgebied ligt de hoogspanningsleiding Robbenplaat - Vierverlaten. De leiding heeft een spanning van 220 kV. De aan te houden (indicatieve) afstand bedraagt bij deze leiding 125 m aan beide zijden. De belemmeringsstrook voor de veiligheid van de leiding bedraagt 35 m aan weerszijden van de leiding. De indicatieve zone betreft de zone waarbinnen geen nieuwe gevoelige bestemmingen (woningen, scholen, crèches en kinderopvang) zijn toegestaan.

De hoogspanningsleiding Robbenplaat - Vierverlaten ligt zowel op circa 425 m ten noorden als ten zuiden van de te plaatsen watermolens. Voor het aspect hoogspanningsleiding treden er geen belemmeringen op.

4.5.5

Voorbereidingsbesluit

In het plangebied geldt, zoals aangegeven in paragraaf 3.1, het voorbereidingsbesluit Noord-West 380 kV verbinding. In de betreffende zone, aangegeven in navolgende figuur, is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning een aantal werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren, om er voor te zorgen dat de grond minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van de bij het in voorbereiding zijnde inpassingsplan behorende bestemming(en).

In het besluitgebied Reitdiep-Midden is een werk gepland dat onder de werking van het voorbereidingsbesluit valt. Het betreft de aanleg van een kade met een hoogte van ca. 25 cm (zie rode lijn in de figuur). Hiervoor geldt dat het zonder of in afwijking van een vergunning verboden is uit te voeren op grond van het gestelde onder artikel 2e: 'het uitvoeren van groundbewerkingen in de vorm van afgraven en ophogen'.

In verband hiermee zal EZ om advies worden gevraagd met betrekking tot de mogelijkheid van afgifte van een omgevingsvergunning door het bevoegde gezag (B&W Winsum). Naar verwachting zal de afgifte van de omgevingsvergunning niet op bezwaren stuiten, omdat het om een minimale ingreep gaat, die de verwezenlijking van de bestemmingen in het inpassingsplan niet in de weg staan.

NB: De plaatsing van een aantal windmolens valt eveneens onder een verboden werk. Deze zijn/worden daarom bij voorbaat buiten de voorbereidingszone gesitueerd.



Werkingsgebied Voorbereidingsbesluit Noord-West 380 kV verbinding

4.6

Archeologie

BELEID

De Monumentenwet is opgesteld door het Rijk en heeft als doel het bieden van bescherming aan karakteristieke monumenten (gebouwen zijnde), archeologische monumenten en stads- en dorpsgezichten. De uitgangspunten van het Verdrag van Malta zijn opgenomen in de Monumentenwet. Een van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat er bij het opstellen en uitvoeren van ruimtelijke plannen rekening dient te worden gehouden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden.

ONDERZOEK

Voor de ontwikkelingen in het besluitgebied is door Oranjewoud (1 mei 2013) en Libau (26 juni 2013) een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Deze onderzoeken laten zien dat in het besluitgebied geen AMK terreinen aanwezig zijn. Tevens zijn er geen archeologische waarnemingen in de archeologische database Archis geregistreerd.

Het archeologisch bureauonderzoek Reitdiep "Midden", gemeente Winsum (rapport 13-132) geeft een advies per deelgebied. Hieronder volgt een samen-

vatting van het onderzoek. Opgemerkt wordt dat het archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd op een eerdere versie van het plan. De aanpassingen betreffen het plaatsen van twee watermolens in het deelgebied Heksum en geen watermolen in het deelgebied Wetsingerzijl Zuid. Het aanpassen van het fietspad bij Heksum blijft achterwege.

Tevens wordt opgemerkt dat bij de keuze van de waterlopen die worden omgezet in slenken, rekening is gehouden met de wensen van de Werkgroep Landschap en Cultuurhistorie. Mede op advies van deze Werkgroep is besloten deze maatregel niet toe te passen op cultuurhistorisch waardevolle meedensloten.

In het deelgebied Oude Diepje zijn een viertal typen werkzaamheden gepland: het omvormen van een aantal sloten tot slenken, het verbeteren van een aantal bestaande waterlopen, het aanleggen van een aantal dammen en het aanleggen van een aantal kades. Voor het verbeteren van de bestaande waterlopen en het omvormen van sloten tot slenken worden er aanpassingen aan de bestaande taluds gemaakt. Door deze aanpassingen kunnen eventuele aanwezige archeologische resten zichtbaar worden. De aard van de ingrepen is kleinschalig. Om eventueel aanwezige resten te kunnen documenteren dienen de taluds na afloop van de werkzaamheden te worden geïnspecteerd en op indicatie te worden schoon gestoken. Over de gehele lengte van het talud dient metaaldetectie te worden uitgevoerd. Voor het aanleggen van de dammen en kades, indien de onderliggende bodem niet grootschalig wordt geroerd kunnen de werkzaamheden zonder archeologisch voorbehoud kunnen worden uitgevoerd.

OUDE DIEPJE

In het deelgebied Wetsingerzijl Zuid zijn een drietal typen werkzaamheden gepland: het verbeteren van de bestaande waterlopen, het aanleggen van een nieuwe waterloop en het aanleggen van kades. Voor het verbeteren van de bestaande waterlopen geldt dat er een archeologische inspectie van het talud plaats dient te vinden na het uitvoeren van de werkzaamheden. Gezien de locatie van de nieuw te graven waterloop, vlak langs een bestaande waterloop in een uiterwaard, is de kans op het aantreffen van archeologische resten klein. Daarom dient ook het talud van de nieuw te graven waterloop, onder de zelfde voorwaarden als bij de te verbeteren waterlopen, geïnspecteerd te worden.

WETSINGERZIJL ZUID

Het aanleggen van de kades kan zonder archeologisch voorbehoud worden uitgevoerd, alleen als de onderliggende bodem niet grootschalig wordt geroerd.

In deelgebied Heksum zijn een drietal werkzaamheden gepland: het verbeteren van bestaande waterlopen, het aanleggen van een nieuwe waterloop, het aanleggen van een kade en het realiseren van twee watermolens.

HEKSUM

Direct ten oosten van het deelgebied Heksum liggen vijf AMK-terreinen (AMK-nummers 1208, 6881, 6883, 6887 en 6897). Eén van deze terreinen (AMK-

nummer 6897) behelst een overslibde nederzetting; de andere vier AMK terreinen maken deel uit van de wierde Hekkum. Gezien de situering van deze archeologische terreinen dienen de werkzaamheden in het westen van dit deelgebied onder archeologische begeleiding plaats te vinden. Voor de archeologische begeleiding is in overleg met het bevoegd gezag een Programma van Eisen (PvE) opgesteld. In het PvE dienen de voorschriften omtrent de te volgen onderzoeksstrategie te worden vastgelegd. Na de gereedkoming ervan zijn enkele planmaatregelen gewijzigd. De wijzigingen en methoden passen qua methoden en technieken binnen bestaande PvE. Na overleg met de gemeente is besloten dat het PvE daarom geen wijziging behoeft.

Voor het verbeteren van de bestaande waterlopen en het graven van een nieuwe waterloop geldt dat er een archeologische inspectie van het talud plaats dient te vinden na het uitvoeren van de werkzaamheden. Het aanleggen van de kades kan zonder archeologisch voorbehoud worden uitgevoerd, mits de onderliggende bodem niet grootschalig wordt geroerd.

De meldingsplicht conform artikel 53 van de Monumentenwet is voor het gehele besluitgebied van kracht. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden archeologische resten worden gevonden, moet de initiatiefnemer dit onmiddellijk melden bij de provinciaal archeoloog en de medewerker archeologie van de gemeente Winsum.

Het archeologisch bureauonderzoek Reitdiep "Midden", gemeente Winsum (rapport 13-132) is opgenomen in de bijlage.

4.7

Water

4.7.1

Algemeen

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet bij ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, wordt getoetst welke consequenties deze plannen hebben voor de waterhuishouding en hoe in de plannen wordt omgegaan met aspecten van water.

De ontwikkelingen in het besluitgebied zijn goedgekeurd door de Gebiedscommissie Reitdiepdal. Het waterschap Noorderzijlvest participeert zowel in de Gebiedscommissie en in de begeleidingscommissie. De beoogde ingrepen in de waterhuishouding kunnen rekenen op de goedkeuring van het waterschap.

In het 'Addendum Waterbeheersingsplan Reitdiep Midden'² staan de te nemen maatregelen gedetailleerd beschreven. In het kader van de besteksuitwerking is het plan op een aantal punten aangepast. Deze wijzigingen zijn verwerkt op de maatregelkaart (pag. 11) en verwerkt in de planbeschrijving hoofdstuk 2.

Voor de ontwikkelingen welke invloed hebben op het water moet een peilbesluit worden vastgesteld. Voor de totstandkoming van een peilbesluit geldt een juridische en bestuurlijke procedure die moet worden doorlopen om tot een geldig besluit te komen. Deze procedure loopt parallel aan de omgevingsvergunning voor een activiteit die in strijd is met het geldende bestemmingsplan.

4.7.2

Uitstralingseffecten

De doelstelling voor het Reitdiep-Midden is om het gebied beter geschikt te maken voor het natuurdoeltype 'vochtig weidevogelgebied' met soorten als grutto, Kieviet en tureluur, alsmede diversen eendensoorten. Belangrijk hiervoor is het herstellen van een meer natuurlijke waterhuishouding. De maatregelen binnen het besluitgebied hebben tot doel het opzetten van het waterpeil mogelijk te maken. De besluitvorming over de peilen vindt plaats bij Peilbesluitprocedure, die gelijktijdig loopt met omgevingsvergunningsprocedure. Door de maatregelen ontstaat een gescheiden systeem; dit betekent dat het waterpeil van het besluitgebied zelfstandig geregeld kan worden ten opzichte van de omliggende agrarische percelen.

Belangrijk is dat de omliggende agrarische percelen geen nadeel ondervinden van de peilverhoging die met de te treffen waterhuishoudkundige maatregelen in het besluitgebied worden beoogd. Derhalve doet het Waterschap Noorderzijlvest in het kader van de Peilbesluitprocedure onderzoek naar de uitstralingseffecten voor de omliggende percelen.

In de drie deelgebieden Hekkum, Wetsingerzijl-Zuid en Oude Diepje worden grondwatermeetpunten geplaatst in de landbouw- en natuurgebieden. Middels monitoring wordt geanalyseerd welke effecten de grondwaterstandsverhogingen in de deelgebieden zullen hebben op de omliggende landbouwmgeving. Afhankelijk van de aard en omvang van de effecten zullen passende maatregelen worden getroffen om deze te beperken, dan wel te voorkomen.

Het Addendum is opgenomen in de bijlagen.

4.8

Ecologie

Bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van nieuwe ruimtelijke activiteiten dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden. Hierbij dient on-

BELEID

² Oranjewoud 9 juli 2013 / projectnummer 259902.

derscheid te worden gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming. Ten behoeve van de ontwikkelingen in het gebied is onderzoek uitgevoerd door Oranjewoud

GEBIEDSBESCHERMING

Het besluitgebied ligt niet in of in de nabijheid van gebieden welke zijn aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet '98 (Natura 2000-gebieden). Delen van het besluitgebied behoren tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Onderscheid is gemaakt tussen natuur (waar natuurwaarden voorrang krijgen) en beheergebied (waar de agrarische bedrijfsvoering rekening houdt met de aanwezige natuurwaarden). Voor de EHS geldt dat aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden niet toegestaan is. Tevens ligt het besluitgebied in een weidevogelkerngebied. De provincie Groningen zet in deze gebieden, in samenwerking met andere partijen, in op maatregelen ter bescherming van de weidevogels.

SOORTENBESCHERMING

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren. Onderzocht dient te worden welke effecten het voornemen heeft op de in het besluitgebied aanwezige beschermde soorten.

ONDERZOEK

In het kader van de ontwikkelingen in het Reitdiep is een ecologisch bureau-onderzoek uitgevoerd³. In het navolgende wordt nader ingegaan op de gebieds- en soortenbescherming. De paragraaf eindigt met enige concluderende opmerkingen voor het onderhavige besluitgebied.

Gebiedsbescherming

In de toekomstige situatie zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS verstrekt worden door de hogere grondwaterstanden in delen van het besluitgebied. Hierdoor zullen delen van het besluitgebied binnen het weidevogelbeheergebied en de EHS begrenzing na uitvoering van de werkzaamheden meer geschikt zijn voor een aantal kritische weidevogelsoorten.

Soortenbescherming

Op 2 mei 2013 zijn de deelgebieden en de directe omgeving daarvan bezocht door een ecooloog van Oranjewoud. Tijdens het veldbezoek zijn enkele soorten aangetroffen. In de graslandpercelen zijn alarmerende scholeksters, kievieten, en grutto's gezien en gehoord. Op de watergang het Oude Diepje is een paartje Zomertalingen signaleerd. Meer algemeen voorkomende watervogels zoals wilde eend en meerkoet zijn op verschillende plekken in de deelgebieden waargenomen. Tevens zijn ook meer algemeen voorkomende soorten als (foerageerde) meeuwen, boerenwaluw en de heggemus signaleerd. In alle gebieden zijn algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen welke kenmerkend zijn voor vochtige en voedselrijke omstandigheden. Duidelijk was een opkomende vegetatie van vossenstaart.

³ Oranjewoud, Natuurtoets waterhuishoudkundige ingrepen - Reitdiep Midden (2 mei 2013).

De volgende soorten (tabel 2 en tabel 3 Flora- en Faunawet) worden verwacht in het besluitgebied: poelkikker, bittervoorn, grote modderkruiper, verschillende vleermuizen (onder andere watervleermuis en meervleermuis) (tabel 3 soorten), steenmarter, diverse soorten broedvogels (waaronder kritische weidevogelsoorten als grutto en scholekster) en kleine modderkruiper (tabel 2 soorten).

NB: Uit een inmiddels uitgevoerd aanvullend veldonderzoek de tabel 3 soorten poelkikker en waterspitsmuis aangetroffen. Hiervoor wordt ontheffing aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet;

De voorgenomen ingrepen veranderen het karakter van de watergangen, oevers, en aanliggende percelen blijvend door de aanleg van dammen en verhoging van de grondwaterstanden. Door een goede tijdsplanning en omgang met het gebied voor, tijdens en na de werkzaamheden, kan verstoring van aanwezige beschermde natuurwaarden en soorten tijdens de werkzaamheden tot een minimum beperkt worden. Overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet en de wettelijke kaders van de EHS tijdens de werkzaamheden worden zo voorkomen.

CONCLUSIE

De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien de werkzaamheden onverhoopt doorlopen tot in het volgende broedseizoen, dienen passende voorzorgsmaatregelen genomen te worden om te voorkomen dat vogels op en nabij de uitvoeringslocaties gaan broeden.

Werkzaamheden waarbij enkele sloten worden gevormd tot slenken dienen te worden uitgevoerd volgens de gedragscode van de Unie van Waterschappen.

Voor alle deelgebieden geldt dat de zwaar beschermde poelkikker kan worden aangetroffen. Door de werkzaamheden aan en direct naast watergangen en taluds uit te voeren tijdens de periode dat de poelkikker niet in het water aanwezig is (periode van circa oktober tot en met maart), worden negatieve effecten op deze soort met zekerheid voorkomen. De precieze periode waar de poelkikker naar zijn overwinteringsbiotoop op het land trekt, is weersafhankelijk.

POELKIKKER

Indien de werkzaamheden niet in deze periode uitgevoerd kunnen worden, kunnen passende maatregelen worden genomen waarmee negatieve effecten te voorkomen zijn. Voor de ingrepen geldt dat ze relatief kleinschalig zijn en lokaal plaatsvinden. De werkzaamheden hebben per ingreep betrekking op hooguit enkele tientallen vierkante meters. Door voor de aanvang van de werkzaamheden de volgende maatregelen te nemen, dienen negatieve effecten op de Poelkikker voorkomen te worden:

- de vegetatie in de slootrand kort maaien en het betreffende deel van de watergang schonen, door gebrek aan dekking zullen de aanwezige poelkikkers dit deel mijden;
- bij aanvraag van de werkzaamheden de nog aanwezige kikkers in het betreffende deel van de watergang vangen en verplaatsen naar vergelijkbare watergangen in de omgeving;

- werkzaamheden uitvoeren onder begeleiding van een ecooloog.

VISSOORTEN

In de grotere en bredere watergangen, zoals het Oude Diepje kunnen bittervoorn en grote modderkruiper worden aangetroffen. De bouw van waterkeringen, stuwtjes en duikers zijn zeer lokaal. Een negatief effect op beschermde vissoorten kan bij deze werkzaamheden op voorhand worden uitgesloten. Het afsluiten van deelgebied Hekkum met het Reitdiep zal plaatsvinden door de aanleg van een regelbare stuw, er wordt geen grote watergang gedempt. Negatieve effecten op beschermde vissoorten kunnen ook hier worden uitgesloten.

De om te vormen sloten naar Slenken in deelgebied Oude Diepje kan moeilijk een negatief effect hebben op de kleine modderkruiper. Door de werkzaamheden uit te voeren volgens de gedragscode van de Unie van Waterschappen kunnen negatieve effecten worden gemitigeerd en nader onderzoek of een ontheffing van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

WEIDEVOGELS

Door buiten het broedseizoen de ingrepen uit te voeren wordt ook buiten de foerageer- en rustperiode van weidevogels gewerkt en zijn negatieve effecten op weidevogels uitgesloten. Werkzaamheden binnen EHS gebieden die doorlopen tot in het broedseizoen van weidevogels (startend vanaf maart) kunnen vestiging van weidevogels in en nabij de uitvoeringslocaties voorkomen. Dit zal de waarde van het gebied als weidevogelgebied verminderen. Het verdient daarom aanbeveling om de werkzaamheden zo te plannen dat de locaties in de weidevogelgebieden ruim voor de aanvang van het broedseizoen gereed te hebben.

Inmiddels is opdracht gegeven tot het opstellen van een ecologisch werkprotocol met als doel tijdens de uitvoering het risico op het schadelijk effecten voor flora en fauna tot het uiterste minimum te beperken.

4.9

Landschap en cultuurhistorie

In deze paragraaf wordt aangegeven wat de gevolgen zijn van de voor de natuurontwikkeling beoogde maatregelen (gebied geschikt maken voor het natuurdoeltype 'vochtig weidevogelgebied') voor het landschap.

In het gebied zijn de volgende specifieke landschapswaarden aanwezig.

- De wierde Hekkum
- De met waterlopen samenhangende laagten (reliëf)
- Het verkavelingspatroon (onregelmatige blokverkavelingen)
- Oude meanders van het Reitdiep

De te nemen maatregelen *kunnen* van invloed zijn op de zichtbaarheid, aanwezigheid en beleving van de betreffende karakteristieken.

Onderstaand wordt van de betreffende maatregelen toegelicht en nagegaan in welke mate deze van invloed zijn op de genoemde specifieke landschapswaarden

Het gaat om de volgende maatregelen:

- aanpassing waterlopen
- het aanleggen van kunstwerken (dammen, duikers en stuwen)
- het aanleggen van kades
- het aanleggen van een enkele nieuwe waterloop
- het plaatsen van watermolens met een hoogte van 4 - 7 m

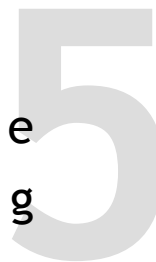
Bij de aanpassing van waterlopen en bij de aanleg van kunstwerken gaat het om het om werkzaamheden in bestaande tracés van sloten. De kades worden gelegd langs bestaande sloten.

Bij de aanleg van kades gaat het in deelgebied Wetsingerzijl-Zuid om een hoogte tussen 10 en 25 cm en een talud van 1 op 3. Gelet op deze beperkte hoogte en het flauwe talud wordt verwacht dat dit niet of nauwelijks tot zichtbare verandering leidt. In het deelgebied Hekkum gaat het om hogere kades. De kade noordelijk van de Hekkumerweg (oost-west tracé) wordt 85 cm hoog; de zuidelijke kade 45 cm. Zeker voor de noordelijke kade leidt dit tot een zichtbare verandering in het landschap. Aangezien de kade komt te liggen ongeveer op de plaats waar eerder een kade heeft gelegen kan de aanleg worden gezien als een vorm van landschapsherstel. Geconcludeerd wordt dan ook dat deze maatregelen geen negatieve invloed hebben op de specifieke landschapswaarden.

Het aanleggen van nieuwe waterlopen vindt slechts hier en daar plaats. Het gaat hierbij bijna steeds om het opgraven van eerder gedempte of verlandde sloten.

De watermolens hebben ten doel om ten tijde van watertekort in de natuurgebieden water te kunnen aanvoeren. Er worden daartoe *geen* nieuwe watergangen gegraven. In alle gevallen worden deze molens geplaatst ter plaatse van reeds bestaande watergangen. Door een ordening te kiezen waarbij de molens afstand houden tot de dijk en juist 'los' in de ruimte staan langs een watergang, wordt duidelijk dat de molens een functie hebben m.b.t. de waterhuishouding. Dit betekent dat deze bouwwerken automatisch passen binnen de ruimtelijke (waterstaatkundig bepaalde) structuur. Gelet op de geringe hoogte van 4 tot 7 m (zie afbeelding op pag. 12) en het feit dat ook elders in het plangebied deze molens worden aangetroffen kan gesteld worden dat deze naar aard en schaal bij het karakter van de omgeving passen.

Juridische vormgeving



Juridische aspecten

De ruimtelijke ordening kent een aantal instrumenten. De belangrijkste daarvan is het bestemmingsplan. Daarnaast kennen de Wet ruimtelijke ordening en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ook de mogelijkheid om een bestemming uit te werken, een bestemming te wijzigen middels een wijzigingsplan en af te wijken van het bestemmingsplan door middel van een omgevingsvergunning (zowel binnen- als buitenplans).

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing heeft betrekking op een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder c Wabo. Ofwel, een omgevingsvergunning voor een activiteit die in strijd is met het geldende bestemmingsplan. Artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 schrijft voor dat een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit kan worden verleend wanneer de beoogde activiteit niet strijdig is met een goede ruimtelijke ordening en wanneer een goede ruimtelijke onderbouwing onderdeel uitmaakt van de motivering voor het verlenen van de vergunning. Artikel 5.20 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) verklaart een aantal bepalingen in het Bro (Besluit ruimtelijke ordening) ten aanzien van de inhoud van de ruimtelijke onderbouwing van overeenkomstige toepassing.

De procedure van de omgevingsvergunning is geregeld in de Wabo. De Wabo kent twee procedures. Een reguliere voorbereidingsprocedure en de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Voor de voorliggende omgevingsvergunning is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing. Dit houdt in dat Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. De verschillende stappen in de procedure zijn niet aan eigen termijnen gekoppeld. Er liggen twee termijnen vast. Binnen zes maanden na de indiening van de aanvraag om omgevingsvergunning moet een besluit worden genomen en het ontwerpbesluit moet gedurende zes weken ter inzage worden gelegd, waarbij de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen in te dienen. De termijn van zes maanden kan eventueel met zes weken worden verlengd.

Binnen de toegestane termijn van zes maanden moet ook het overleg met relevante instanties worden doorlopen, zoals artikel 6.18 Bor voorschrijft.

Daarnaast regelt artikel 6.5 van het Bor dat, voordat burgemeester en wethouders de omgevingsvergunning ter afwijking van het bestemmingsplan verlenen, de gemeenteraad een verklaring van geen bezwaar moet afgeven.

Het verlenen van de omgevingsvergunning leidt er vervolgens toe dat er direct kan worden uitgevoerd na afloop van de beroepstermijn.

E c o n o m i s c h e u i t v o e r b a a r h e i d



De omgevingsvergunning heeft als doel om het gebied 'Reitdiep Midden' beter geschikt te maken voor de natuurdoeltype 'vochtig weidevogelgebied'. De kosten voor het opstellen van de omgevingsvergunning komen voor rekening van de initiatiefnemer.

De ontwikkelingen in het besluitgebied betreffen een initiatief van de provincie Groningen, waaraan in beginsel geen kosten voor de gemeente zijn verbonden, afgezien van de kosten van het ambtelijk apparaat voor de begeleiding en toetsing van aanvragen. Deze laatste kosten worden door middel van leges gedekt.

Maatschappelijke uitvoerbaarheid



De omgevingsvergunning wordt voor eenieder ter inzage gelegd en worden aan de betrokken instanties ter beoordeling toegezonden. De resultaten van de inspraak en het overleg zullen te zijner tijd aan dit hoofdstuk worden toegevoegd.

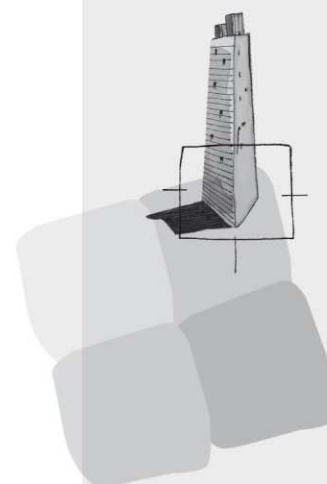
Colofon

Opdrachtgever
Dienst Landelijk Gebied

Rapport
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
De heer drs. R.H. Schipper
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
275.22.50.00.00



BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort